

Editörden / Editorial

“Biz Geldiğimizde Zaten Orada Olan Adam”a İthafen...

In Memory of “the Man Who is Already There When We Arrive”

Türk Kütüphaneciliği Editörler Kurulu*

The editorial and the December issue of Turkish Librarianship are dedicated to Mustafa Akgül who was the pioneer of internet in Turkey.

Mustafa Akgül... “Türkiye’deki İnternet’in her bitinde, komuştüğümüz telefonun her megahertzinde, kullandığımız çoğu yazılımın satırlarında emeği olan; biz oraya geldiğimizde zaten orada olan adam” (Ayan, 2018)...

Değerli okurlarımız,

Geçtiğimiz yılın Aralık ayında Türkiye’de İnternet’in babası Doç. Dr. Mustafa Akgül’ü kaybetmenin hüznünü yaşadık. Türkiye’nin İnternet ile tanışması için insanüstü emek harcayan ve İnternet özgürlüğünün yılmaz sözcüsü olan Akgül Hocamızı hak ettiği şekilde anmak ve anlayabilmek için bu sayımızı O’nun aziz hatırasına adıyoruz. “Bilişim Özel Sayısı” adını verdiğimiz bu sayı ile 1996 yılında Sayın Mustafa Akgül’ün de katkıları ile hazırlanan “Türk Kütüphaneciliği İnternet Özel Sayısı”nı devam ettirmek ve Akgül Hoca’nın adını yaşatmak gayesindeyiz.

“Bir insan gelecekte yaşanacakları bilebilir mi?” sorusunun cevabını Ethem Derman 2013 yılında yazdığı bir blog yazısında veriyor: “O, 18 yıl sonra olacakları o zamandan biliyordu. İnternet toplum için yeni bir devrimdir’ diyordu. Sanayi devriminden sonra insanların artık akıl gücü ile para kazanacaklarını söylüyordu” (Derman, 2013). Bizler Akgül Hoca’yı geleceğe gitmekte pek de acelesi olmayan bir memleketin, gelecekte “İnternet yaşamdır!” diye seslenen vatandaşı olarak tanıyoruz. Kendisine biçtiği motive edici ve tetikleyici rollerini (Akgül, 2009) gerçekleştirebilmek ve İnternet’i yaygınlaştırmak için usanmadan çalışan Akgül Hoca’nın tek amacı sanayi devrimini kaçırın ülkemizin bilgi toplumunu kaçırmamasını sağlamaktı. Bu uğurda gittiği her yerde İnternet’i tanıttı, devlet kuruluşları ve üniversiteler İnternet’e erişebilsinler diye Linux sunucuları kurdu, devlet kurumlarının yöneticilerine İnternet’in gelecekte neler getireceğini uzun uzun anlatmaktan kaçınmadı (Derman, 2013). Hayatı boyunca verdiği mücadelenin temelinde de özgürlük vardı. Özgür İnternet, özgür toplum için İnternet ve özgür yazılım (Herkese Bilim Teknoloji, 2017). Bugün hala farkındalık yaratmak için çabaladığımız “açık bilim” kavramının ülkemizdeki ilk sözcülerinden biri oldu.

* Editorial Board of Turkish Librarianship. e-posta: editor@tk.org.tr

Akgül Hoca'nın yaptıkları yalnızca İnternet'i geliştirmiyor, kütüphanecilik ve bilginin alanının da farklı boyuta taşınmasına yardım ediyordu. Sanal kütüphaneler üzerine kaleme aldığı ve kütüphaneciler için İnternet'e başlangıç noktalarını aktardığı yazıları Dergimizin sayfalarında yer buldu (Akgül, 1996a; Akgül, 1996b). 2000 yılında *Türk Kütüphaneciliğinden "İnternet devrimsel bir değişimi ifade etmektedir. Yedi yaşını bitiren Türkiye İnterneti'nin altyapı, insan gücü, kültürel, yapısal, yasal ve ulusal sahiplenme gibi önemli sorunları olmakla birlikte Türk toplumundaki dinamik unsurlarla, başarılı politikalar ve uygulamalarla bu sorunlar aşılabılır. Bu ortak sorumluluğumuzdur"* diye sesleniyor ve "her şeye rağmen ben iyimserim" diyordu (Akgül, 2000, s. 466, 470). 2010 yılında ise Türkiye'nin İnternet ile savaşını yine Dergimiz aracılığı ile üç sözcükle anlattı: Donkişot, devekuşu ve harakiri (Akgül, 2010). Bu kez o kadar iyimser değildi. Giderek artan İnternet yasaklarını harakiri yapmaya benzeten Akgül Hoca İnternet'e kurallar getirmeye ve kısıtlamaya çalıştıkça yanlışa sürüklendiğimiz konusunda önemli uyarılarda bulunuyordu.

Mustafa Akgül son nefesini verene kadar İnternet'i savundu ve gelişmesi için çaba sarf etti. Uzun yıllar devam eden konferanslar düzenledi. İnternet'i yayma ve geliştirme misyonunu gerçekleştirmek için dernekler kurdu. İnternet'in gücüne inanan ve sonsuza dek inandıkları için savaşımaya hazır bir nesil yetiştirdi.

İnternet yasakları ve sansüre karşı duran, her zaman çoksesliliği savunan değerli hocamızın aziz anısı önünde saygıyla eğilirken Bilişim Özel Sayısına katkı sağlayan tüm paydaşlarımıza sonsuz teşekkürlerimizi iletiyoruz.

Kaynakça

- Akgül, M. (1996a). Kütüphaneciler için internet başlangıç noktaları. *Türk Kütüphaneciliği*, 10(3), 297-304.
- Akgül, M. (1996b). İnternette tarama sistemlerinin kurulması. *Türk Kütüphaneciliği*, 10(3), 244-264.
- Akgül, M. (2000). İnternetin önünü tıkayanlar. *Türk Kütüphaneciliği*, 14(4), 466-471.
- Akgül, M. (2009). *İnternet yaşamdır!* Erişim adresi: <https://m.bianet.org/bianet/siyaset/113820-internet-yasamdır>
- Akgül, M. (2010). 3. yılında Türkiye'nin internetle savaşı: Donkişot, devekuşu, harakiri. *Türk Kütüphaneciliği*, 24(2), 285-300.
- Ayan, S. (2018, 15 Aralık). *Biz oraya geldiğimizde zaten orada olan adam gitti*. Erişim adresi: http://www.tknlj.com/biz-oraya-geldigimizde-zaten-orada-olan-adam-gitti/?fbclid=IwAR1qaKNML1XWMR--6xWiB3vZG-Ty-WxjUNaC_pe_tZO_aYHIJkPvQhn-th0
- Derman, E. (2013, 22 Haziran). *İnternetin babası (Doç. Dr. Mustafa Akgül)* [Blog Yazısı]. Erişim adresi: <http://www.ethemderman.com/gokbilimi/gokbilim-yazilarim/item/265-mustafa-akgul-22062013>
- Herkese Bilim Teknoloji. (2017, 14 Aralık). İnternetin babası Mustafa Akgül'ü kaybettik... Erişim adresi: <https://www.herkesebilimteknoloji.com/haberler/toplum/internetin-babasi-mustafa-akgulu-kaybettik>